

**การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษา
เพื่อการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน***
**DESIGNING BUSINESS CHINESE COURSES IN HIGHER EDUCATION
FOR THE DEVELOPMENT OF GRADUATE COMPETENCIES
IN RESPONSE TO LABOR MARKET DEMANDS**

จิตาภัส ศรีสันต์

Jidapat Srisont

คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ นนทบุรี ประเทศไทย

Faculty of Liberal Arts, Panyapiwat Institute of Management, Nonthaburi, Thailand

Corresponding author E-mail: jidapatsri@pim.ac.th

Tel: 092-742-4777

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามุมมองของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะภาษาจีนเชิงธุรกิจของบัณฑิต 2) วิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะบัณฑิตในบริบทการทำงานจริง และ 3) เสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจบนฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาในสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ กลุ่มประชากร คือ ผู้มีส่วนได้เสียของหลักสูตร โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 229 คน ประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการที่มีความต้องการใช้บุคลากรด้านภาษาจีน 25 แห่ง บัณฑิต 73 คน อาจารย์ผู้สอน 9 คน และนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 - 4 จำนวน 122 คน การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เอกสารเชิงนโยบายร่วมกับการเก็บข้อมูลภาคสนามผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แนวคำถามสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ข้อมูลทั้งหมดวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยการเข้ารหัส การจัดหมวดหมู่ และการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า ตลาดแรงงานให้ความสำคัญกับสมรรถนะเชิงปฏิบัติที่บูรณาการทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจกับความรู้ทางธุรกิจ โดยสามารถสังเคราะห์เป็นสมรรถนะสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจในสถานการณ์จริง 2) ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ 4) ทักษะการทำงานในบริบทพหุวัฒนธรรม และ 5) ทักษะวิชาชีพด้านการบัญชี การเงิน การบริหารทรัพยากร และการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้ งานวิจัยเสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาที่เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การบูรณาการความรู้ภาษาจีน ธุรกิจ เทคโนโลยี ทักษะวิชาชีพ และการเชื่อมโยงกับบริบทการทำงานจริง เพื่อยกระดับสมรรถนะบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: ภาษาจีนเชิงธุรกิจ, การออกแบบรายวิชา, สมรรถนะบัณฑิต, ตลาดแรงงาน, การอุดมศึกษา

*Received March 2, 2026; Revised March 21, 2026; Accepted March 30, 2026

Abstract

This research aims to 1) Examine labor market perspectives on the business Chinese competencies of graduates, 2) Analyze labor market demands for graduate competencies in real working contexts, and 3) Propose competency-based guidelines for designing business Chinese courses aligned with labor market needs. The scope of the study is defined within Panyapiwat Institute of Management, Bachelor of Arts Program in Business Chinese. The population comprises stakeholders of the program, including employers, graduates, instructors, and students. A purposive sampling technique was employed to select 229 participants, consisting of employers from 25 organizations requiring Chinese-speaking personnel, 73 graduates, 9 instructors, and 122 students in years 2 - 4. This study adopts a qualitative research methodology by integrating policy document analysis with field data collection through in-depth interviews and semi-structured questionnaires. The research instruments include interview guidelines and questionnaires validated for content validity. Data were analyzed using content analysis through coding, categorization, and thematic synthesis. The findings indicate that the labor market emphasizes practical competencies integrating business Chinese language skills with business knowledge. These competencies can be synthesized into five key domains: 1) Business Chinese communication in real-life situations, 2) Fundamental business knowledge, 3) Digital technology and artificial intelligence skills, 4) Cross-cultural working skills, and 5) Professional skills in accounting, finance, resource management, and entrepreneurship. The study proposes course design guidelines that emphasize experiential learning, integration of Chinese language, business, and technology knowledge, as well as professional skills, and alignment with real workplace contexts. These approaches aim to enhance graduate competencies to effectively meet labor market demands in the digital era.

Keywords: Business Chinese, Course Design, Graduate Competencies, Labor Market, Higher Education

บทนำ

ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในระดับโลก ความสามารถในการสื่อสารข้ามภาษาและวัฒนธรรมได้กลายเป็นสมรรถนะสำคัญของกำลังคนในตลาดแรงงาน โดยเฉพาะสมรรถนะด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจซึ่งมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลจากความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้น การพัฒนาบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเข้าสู่การทำงานในบริบทสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเชิงธุรกิจในระดับอุดมศึกษาจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงปรากฏช่องว่างระหว่างสมรรถนะของบัณฑิตกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในด้านการประยุกต์ใช้ภาษาจีนในสถานการณ์การทำงานจริง รวมถึงการบูรณาการความรู้ทางธุรกิจ ทักษะดิจิทัล และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570), 2565) ทั้งนี้ งานวิจัยก่อนหน้านี้ชี้ให้เห็นว่า บัณฑิตที่มีสมรรถนะด้านภาษาจีนในเชิงโครงสร้างหรือเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในบริบทการทำงานที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ธนาพร ปัญญาอมรวัฒน์ และคณะ, 2566)

ด้วยเหตุนี้ การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจจึงไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการพัฒนาทักษะภาษาจีนในเชิงรูปแบบเท่านั้น หากแต่ควรเชื่อมโยงการใช้ภาษาจีนเข้ากับบริบทการทำงานจริง สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เรียนรู้ทักษะภาษาควบคู่กับการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนาคุณลักษณะเชิงวิชาชีพของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้ การออกแบบรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน เพื่อสะท้อนมุมมองและความต้องการจากการใช้งานจริงในภาคปฏิบัติ

จากเหตุผลดังกล่าว งานวิจัยเรื่อง “การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน” จึงมุ่งศึกษามุมมองของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจจำเป็นสำหรับบัณฑิตระดับอุดมศึกษา วิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อการพัฒนารายวิชา และเสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต โดยผลการวิจัยคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายวิชาและการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเชิงธุรกิจในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนสนับสนุนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามุมมองของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะภาษาจีนเชิงธุรกิจของบัณฑิต
2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะบัณฑิตในบริบทการทำงานจริง
3. เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจบนฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน” มุ่งศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กับมุมมองของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการสังเคราะห์แนวทางการออกแบบรายวิชาที่ตอบสนองต่อบริบทการทำงานจริงและการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตอย่างรอบด้าน ดังนั้น การวิจัยจึงใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผสานการวิเคราะห์เอกสารเชิงนโยบายกับการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่มมาเพื่อสังเคราะห์แนวทางการออกแบบรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและบริบทการจัดการศึกษาในอนาคต

1. รูปแบบและแหล่งข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษามุมมอง ประสบการณ์ และความต้องการของตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการใช้บัณฑิตภาษาจีนเชิงธุรกิจ แหล่งข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ข้อมูลเอกสาร เก็บรวบรวมจากแผนและเอกสารเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคนและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาจีนและทักษะวิชาชีพในบริบทปัจจุบัน ข้อมูลเหล่านี้ถูกวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และ 2) ข้อมูลภาคสนาม เก็บรวบรวมตามลักษณะของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม โดยมีการประสานงานล่วงหน้าผ่านอีเมล พร้อมจัดส่งแนวคำถามสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้พิจารณาและนัดหมายวันเวลาให้เหมาะสม

2. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากบทบาท ประสบการณ์ และความเกี่ยวข้องกับการใช้บัณฑิตของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาจีนธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาจีน จำนวน 25 แห่ง 2) บัณฑิต จำนวน 73 คน 3) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 9 คน และ 4) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 - 4 จำนวน 122 คน รวมทั้งสิ้น 229 คน ซึ่งครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน โดยผู้ให้บัณฑิตเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานจากสถานประกอบการ ที่เคยรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือบัณฑิตเข้าทำงาน และครอบคลุมธุรกิจบริการ ธุรกิจการค้าสมัยใหม่ และธุรกิจการผลิต อันเป็นกลุ่มธุรกิจหลักที่มีความต้องการบุคลากรที่มีทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจ (ธนาพร ปัญญา อมรวัฒน์ และคณะ, 2566); (Central Committee of the Communist Party of China, 2025)

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Questionnaire) โดยกำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ 1) ผู้ใช้บัณฑิต ครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ ลักษณะงานที่ใช้ภาษาจีน ความต้องการต่อ สมรรถนะบัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตร ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจน ทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจและทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 2) บัณฑิต ครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานด้านการทำงาน และการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจ ความรู้ ด้านธุรกิจและวัฒนธรรมจีน และทักษะด้านเทคโนโลยี 3) อาจารย์ผู้สอน มุ่งสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) โครงสร้างและเนื้อหา รายวิชา ความทันสมัยของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา และ 4) นักศึกษา มุ่งสำรวจการรับรู้ต่อประโยชน์ ของรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการทำงาน ได้แก่ ทักษะภาษาจีน เชิงธุรกิจ ความรู้ด้านธุรกิจและวัฒนธรรมจีน ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Soft Skills) รวมถึงความต้องการเพิ่มเติมต่อการพัฒนารายวิชา

ทั้งนี้ เครื่องมือวิจัยได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความชัดเจนของภาษา และความเหมาะสม ของเนื้อหา จากนั้นได้ปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลเอกสาร เก็บรวบรวมจากแผนและเอกสาร เชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคนและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ทักษะภาษาจีนและทักษะวิชาชีพในบริบทปัจจุบัน ข้อมูลเหล่านี้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสังเคราะห์เป็น กรอบแนวคิดการวิจัย และ 2) ข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการตามลักษณะของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ ประสานงานล่วงหน้าผ่านอีเมล พร้อมจัดส่งแนวคำถามสัมภาษณ์เพื่อประกอบการพิจารณาและนัดหมายวันเวลาให้ เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ดังนี้ 2.1) บัณฑิต ให้ข้อมูลผ่านแบบสอบถามกึ่งโครงสร้างออนไลน์ เน้นคำถาม ปลายเปิดเพื่อสะท้อนประสบการณ์การนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน 2.2) อาจารย์ผู้สอน ให้ข้อมูลผ่านการสนทนา กลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง และ 2.3) นักศึกษา ให้ข้อมูล ผ่านการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยในชั้นเรียน เพื่อสะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสารใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยดำเนินการคัดเลือกประเด็นสำคัญ เข้ารหัสข้อมูล และจัดหมวดหมู่เนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อสังเคราะห์เป็นประเด็นเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวทางการพัฒนากำลังคน สมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการ ทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจ ทักษะดิจิทัล และทักษะวิชาชีพ

ผลการวิเคราะห์เอกสารถูกนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และใช้เป็นฐานในการกำหนดประเด็นคำถามสำหรับการเก็บข้อมูลภาคสนาม รวมทั้งเป็นกรอบในการวิเคราะห์และตีความข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนการตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูล

ขั้นตอนการเข้ารหัสข้อมูล (Coding) จากคำตอบในแบบสอบถามและเนื้อหาการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการจัดกลุ่มข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นตอนการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญเพื่ออธิบายมุมมองและความต้องการของตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้เสีย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำเสนอในรูปแบบการอธิบายเชิงเนื้อหา

6. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลตามแนวคิดการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง (Data Triangulation) ได้แก่ ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลจากแบบสอบถาม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม เพื่อลดอคติและเพิ่มความรอบด้านของข้อมูล

นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลในกระบวนการวิเคราะห์ โดยเปรียบเทียบผลการเข้ารหัสและการจัดหมวดหมู่กับวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิด รวมทั้งทบทวนความสมเหตุสมผลของข้อค้นพบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ยึดตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ประการ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามถึงโครงสร้าง จากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ทั้งนี้ ได้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยวิธีการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง (Data Triangulation)

1. มุมมองของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะภาษาจีนเชิงธุรกิจของบัณฑิต

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บัณฑิตจากสถานประกอบการ จำนวน 25 แห่ง พบว่า ตลาดแรงงานให้ความสำคัญกับสมรรถนะเชิงปฏิบัติ และความสามารถในการบูรณาการทักษะภาษาจีนเข้ากับบริบททางธุรกิจ มากกว่าการมุ่งเน้นความรู้เชิงโครงสร้างของภาษาเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ความต้องการบุคลากรที่มีทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจสามารถจำแนกตามลักษณะของธุรกิจหลักได้ 3 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจบริการ ธุรกิจการค้าสมัยใหม่ และธุรกิจการผลิต ซึ่งแต่ละประเภทมีบริบทการใช้ภาษาจีนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

1.1 กลุ่มธุรกิจบริการ ตลาดแรงงานมีความต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารกับลูกค้าในสถานการณ์จริง โดยควรมีความรู้ด้านคำศัพท์และสำนวนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม การท่องเที่ยว การบิน การแพทย์และสุขภาพ ตลอดจนธุรกิจความงาม เพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบททางวิชาชีพ

1.2 กลุ่มธุรกิจการค้าสมัยใหม่ ตลาดแรงงานคาดหวังให้บัณฑิตสามารถใช้ภาษาจีนในการดำเนินงานด้านการตลาดดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยควรมีความสามารถในการนำเสนอสินค้า อธิบายคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ และสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างโอกาสทางธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

1.3 กลุ่มธุรกิจการผลิต ตลาดแรงงานต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการใช้ภาษาจีนเชิงเทคนิค โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร ระบบวิศวกรรม และกระบวนการผลิต เพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในองค์กร การถ่ายทอดคำสั่งงาน และการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของภาคอุตสาหกรรม

2. ความต้องการของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะบัณฑิตในบริบทการทำงานจริง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต พบว่า สมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นสมรรถนะเชิงบูรณาการ ความรู้ด้านภาษาและธุรกิจ รวมทั้งทักษะดิจิทัลและคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ มากกว่าการมุ่งเน้นทักษะทางภาษาเชิงโครงสร้างเพียงมิติเดียว ผลการวิจัยสะท้อนความต้องการทักษะสำคัญ 5 ด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านทักษะภาษาจีนเชิงธุรกิจสำหรับ 3 ธุรกิจหลัก มุ่งพัฒนาคำศัพท์เทคนิคและสำนวนทางธุรกิจที่สอดคล้องกับ 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่ ธุรกิจบริการ ธุรกิจการค้าสมัยใหม่ และธุรกิจการผลิต เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบริบท และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2.2 ด้านความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตเห็นว่าการมีความรู้พื้นฐานทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการใช้ภาษาจีนในบริบทการทำงาน โดยในแต่ละกลุ่มธุรกิจควรมีความรู้เฉพาะด้าน ได้แก่ 1) ธุรกิจบริการ: ความเข้าใจระบบงานส่วนหน้าและส่วนสนับสนุน 2) ธุรกิจการค้าสมัยใหม่: ความเข้าใจกลไกการค้า การนำเข้า - ส่งออก และการบริหารคลังสินค้า และ 3) ธุรกิจการผลิต: ความเข้าใจกระบวนการผลิตและมาตรฐานอุตสาหกรรม

2.3 ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ตลาดแรงงานมีความคาดหวังให้บัณฑิตสามารถใช้ภาษาจีนร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การนำเสนอข้อมูล และการสืบค้นข้อมูลภาษาจีนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.4 ด้านทักษะการสื่อสารและคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญกับคุณลักษณะส่วนบุคคลควบคู่กับทักษะทางภาษา ได้แก่ ความรับผิดชอบ วินัย มนุษยสัมพันธ์ และจริยธรรมในการทำงาน รวมถึงทักษะการทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหา และการปรับตัวในบริบทพหุวัฒนธรรม

2.5 ด้านทักษะวิชาชีพสนับสนุน ทักษะด้านการบัญชี การเงิน การบริหารทรัพยากร และการเป็นผู้ประกอบการ เป็นสมรรถนะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระบบธุรกิจ โดยบัณฑิตควรสามารถตีความข้อมูลทางการเงิน วิเคราะห์ต้นทุนและกำไร รวมถึงเข้าใจการจัดสรรทรัพยากรในองค์กร

จากผลการวิจัย ผู้มีส่วนได้เสียสะท้อนความต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการทำงานจริง เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

3. แนวทางการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจบนฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลการสังเคราะห์จากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ชี้แนะแนวทางการออกแบบรายวิชา โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การใช้กรณีศึกษา และการจำลองสถานการณ์การทำงาน รวมถึงการบูรณาการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 การพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการ: ครอบคลุมทักษะภาษาจีนเพื่อการทำงานในธุรกิจบริการ การค้าสมัยใหม่ และธุรกิจการผลิต รวมกับความรู้พื้นฐานทางธุรกิจและความเข้าใจกลไกการดำเนินงานองค์กร

3.2 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับภาษาจีน: ฝึกใช้ภาษาจีนเชิงธุรกิจในการสื่อสารออนไลน์ การนำเสนอข้อมูล และสืบค้นข้อมูลจากแหล่งออนไลน์

3.3 การพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลและทักษะสากล: เน้นทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหา และการปรับตัวในบริบทพหุวัฒนธรรม รวมถึงความรับผิดชอบ วินัย และจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

3.4 การบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพและการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ: ใช้กรณีศึกษา จำลองสถานการณ์ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจระดับอุดมศึกษาควรมุ่งเน้นสมรรถนะเชิงบูรณาการ โดยครอบคลุมทักษะภาษาจีนที่ตอบโจทย์กลุ่มธุรกิจบริการ การค้าสมัยใหม่ และการผลิต ควบคู่กับความรู้รอบด้านทางธุรกิจและวิชาชีพสนับสนุน (การบัญชี การเงิน การบริหารทรัพยากร และการเป็นผู้ประกอบการ) ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาจีนร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต พร้อมทั้งปลูกฝังทักษะทางสังคม (การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การปรับตัวในสังคมพหุวัฒนธรรม) วินัย และจริยธรรมวิชาชีพ ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติจริงผ่านกรณีศึกษาและการบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิต ตลอดจนเสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานร่วมสมัย ทั้งในมิติทางทฤษฎี บริบททางเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา โดยสามารถอภิปรายผลได้ใน 3 ประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. มุมมองของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะภาษาจีนเชิงธุรกิจของบัณฑิตผลการวิจัยสะท้อนอย่างเด่นชัดว่าภาคธุรกิจให้ความสำคัญกับ “สมรรถนะเชิงปฏิบัติ” มากกว่าความรู้เชิงโครงสร้างทางภาษาจีนเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพร ปัญญามรวัฒน์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อทักษะการสื่อสารภาษาจีนกลางของบุคลากรในภาคธุรกิจของไทยโดยเฉพาะความสามารถในการใช้ภาษาจีนเชิงธุรกิจในสถานการณ์ทำงานจริงในธุรกิจบริการ ธุรกิจการค้าสมัยใหม่ และธุรกิจการผลิต ควบคู่กับความเข้าใจกลไกการดำเนินงานขององค์กร (ธนาพร ปัญญามรวัฒน์ และคณะ, 2566); (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนแนวโน้มการประเมินศักยภาพบัณฑิตบนฐานผลลัพธ์การปฏิบัติงาน (Performance-based Outcomes) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะที่มุ่งเน้นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทจริง มากกว่าการวัดผลสัมฤทธิ์เชิงเนื้อหาเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ การที่ตลาดแรงงานให้ความสำคัญกับทักษะดิจิทัล (ปิยนารถ ปิยะสกลิตย์, 2564) การทำงานเป็นทีม และการปรับตัวในบริบทพหุวัฒนธรรม ยังสะท้อนลักษณะของสภาพแวดล้อมการทำงานยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งความสามารถทางภาษาจีนเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของชุดสมรรถนะที่บูรณาการและเชื่อมโยงกับทักษะแห่งอนาคต (World Economic Forum, 2023); (International Labour Organization, 2021)

2. ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของตลาดแรงงานต่อสมรรถนะบัณฑิตในบริบทการทำงานจริง การสร้างสมดุลระหว่างความต้องการของตลาดแรงงานกับพันธกิจทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการพัฒนาทักษะเพื่อการจ้างงานควบคู่กับคุณค่าทางวิชาการ ทั้งนี้ ความแตกต่างเชิงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียปรากฏอย่างชัดเจน โดยผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญกับความสามารถในการปฏิบัติงานได้ทันที บัณฑิตให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ขณะที่อาจารย์ผู้สอนมุ่งสร้างฐานความรู้เชิงลึก และผู้เรียนต้องการประสบการณ์จำลองวิชาชีพเพื่อลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ผลดังกล่าวสามารถอธิบายผ่านกรอบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb, D. A. ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนรู้เชิงประสบการณ์: ประสบการณ์ คือ รากฐานของการเรียนรู้และการพัฒนา (Experiential learning: Experience as the source of learning and development) การเรียนรู้เกิดจากกระบวนการสะท้อนคิดจากประสบการณ์จริง “การจำลองบริบทวิชาชีพ” เป็นพื้นที่กลางในการประสานความคาดหวังระหว่างภาคการศึกษาและภาคการทำงาน อย่างไรก็ตาม ความคาดหวังด้านความพร้อมในการทำงานที่สูงขึ้นอาจก่อให้เกิดความท้าทายต่อการรักษาความสมดุลเชิงวิชาการ ซึ่งจำเป็นต้องออกแบบกลไกการเรียนรู้ให้สมดุล (Kolb, D. A., 1984) ในทำนองเดียวกัน Wenger, E. ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ชุมชนแห่งการปฏิบัติ: การเรียนรู้ ความหมาย และอัตลักษณ์ (Communities of practice: Learning, meaning and identity) อธิบายว่าการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงในห้องเรียน แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมในชุมชนวิชาชีพหรือชุมชนปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนจะพัฒนาความรู้ ทักษะ ความหมาย และอัตลักษณ์ทางวิชาชีพไปพร้อมกัน (Wenger, E., 1998) และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาการเรียนรู้ (Content and Language Integrated Learning: CLIL) เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมในบริบทสังคมวิชาชีพ ตลอดจนกรอบการบูรณาการภาษาและเนื้อหา ซึ่งมุ่งพัฒนาความสามารถเชิงวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการสื่อสารในบริบทวิชาชีพอย่างสมดุล (Coyle, D. et al., 2010)

3. การเสนอแนวทางการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจบนฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ควรตั้งอยู่บนฐานสมรรถนะเชิงบูรณาการครอบคลุมทักษะภาษา ความรู้ธุรกิจ ทักษะดิจิทัล และคุณลักษณะวิชาชีพ โดยเฉพาะความรู้ด้านการบัญชี การเงิน การบริหารทรัพยากร และการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงระบบและสนับสนุนการใช้ภาษาจีนในกระบวนการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ควรเน้นกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ผ่านกรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ธุรกิจ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้กับการปฏิบัติจริง ลดช่องว่างระหว่างห้องเรียนกับสถานประกอบการ และเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเชิงธุรกิจในสถานการณ์การทำงานจริง (Spady, W. G., 1994)

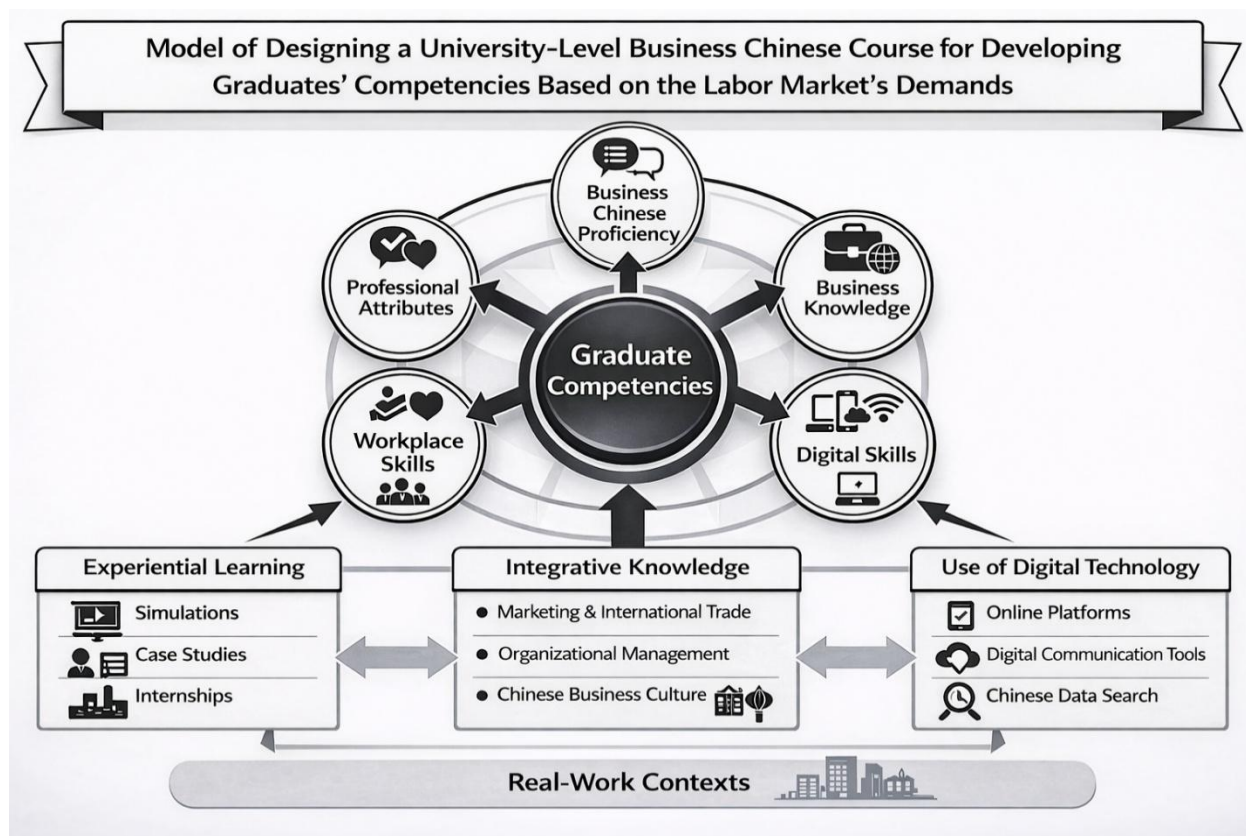
ในภาพรวม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับโครงสร้างรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจจากรูปแบบรายวิชาเชิงแยกส่วนไปสู่รูปแบบบูรณาการเชิงระบบ ซึ่งกำหนดสมรรถนะเป็นศูนย์กลางของการออกแบบหลักสูตรทั้งในระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล อันจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและบริบทเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวมีนัยสำคัญเชิงนโยบายต่อการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนเชิงธุรกิจในระดับอุดมศึกษา และสามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีความสามารถแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับสากลต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยเรื่อง “การออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน” ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเชิงแนวคิดและเชิงปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเชิงธุรกิจ โดยนำเสนอ กรอบแนวคิดการออกแบบรายวิชาเชิงสมรรถนะ (competency-based course design)

ที่ขับเคลื่อนด้วยความต้องการของตลาดแรงงานเป็นฐาน และเชื่อมโยงการพัฒนาผู้เรียนกับบริบทการทำงานจริงอย่างเป็นระบบ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจระดับอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

องค์ความรู้ใหม่ประการสำคัญ คือ การสังเคราะห์ สมรรถนะบัณฑิตภาษาจีนเชิงธุรกิจในลักษณะบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. สมรรถนะด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Business Chinese Proficiency)
2. ความรู้ด้านธุรกิจ (Business Knowledge)
3. ทักษะดิจิทัล (Digital Skills)
4. ทักษะการทำงานในองค์กร (Workplace Skills)
5. คุณลักษณะเชิงวิชาชีพ (Professional Attributes)

โดยสมรรถนะดังกล่าวเชื่อมโยงและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันภายใต้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การบูรณาการความรู้ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลดังที่ปรากฏใน ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงพลวัตระหว่างองค์ประกอบของสมรรถนะบัณฑิตกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) การบูรณาการองค์ความรู้ด้านธุรกิจ (Integrative Knowledge) และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Use of Digital Technology) ซึ่งทั้งหมดมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุด คือ การเตรียมผู้เรียน ให้มีความพร้อมต่อ “บริบทการทำงานจริง” (Real-Work Contexts)

ในเชิงวิชาการ องค์ความรู้ใหม่นี้ช่วยเติมเต็มช่องว่างของงานวิจัยด้านการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจในระดับอุดมศึกษา จากเดิมที่มักมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาเป็นรายองค์ประกอบไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในมิติของสมรรถนะโดยรวม ขณะที่ในเชิงปฏิบัติ กรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะพร้อมใช้งานในบริบทสากล

ผลการวิจัยยืนยันว่า กรอบแนวคิดการออกแบบรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจเชิงสมรรถนะที่นำเสนอในงานวิจัยนี้เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเชิงระบบในการพัฒนารายวิชา และสนับสนุนการผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมต่อการทำงานจริงในบริบทเศรษฐกิจและสังคมร่วมสมัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า 1) ตลาดแรงงานให้ความสำคัญกับสมรรถนะภาษาจีนเชิงธุรกิจ ในลักษณะ “เชิงปฏิบัติ” ที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง มากกว่าความรู้เชิงโครงสร้างของภาษาจีนเพียงอย่างเดียว 2) ความต้องการสมรรถนะบัณฑิตมีลักษณะเป็น “สมรรถนะเชิงบูรณาการ” ที่ผสมผสานทักษะภาษาจีน ความรู้ธุรกิจ ทักษะดิจิทัล และทักษะการทำงานในบริบทพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับความแตกต่างเชิงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย และ 3) แนวทางการออกแบบรายวิชาควรมุ่งสู่ “การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์” ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้กับบริบทการทำงานจริงผ่านกรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีสมรรถนะเป็นศูนย์กลางของการออกแบบหลักสูตร ในเชิงข้อเสนอแนะ ควรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้บนฐานสมรรถนะที่วัดได้จริง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการภาษาจีน ธุรกิจ และเทคโนโลยีควบคู่กันอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการร่วมออกแบบและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะที่มีความเที่ยงตรง และขยายการวิจัยเชิงเปรียบเทียบหรือแบบผสมผสานเพื่อยืนยันและต่อยอดองค์ความรู้ในบริบทที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- ธนาพร ปัญญาอมรวัฒน์ และคณะ. (2566). ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อทักษะการสื่อสารภาษาจีนกลางของบุคลากรในภาคธุรกิจของไทย. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 15(3), 149-163.
- ปิยนารถ ปิยะสถิตย์. (2564). การวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทยจากข้อมูลออนไลน์. วารสารบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 14(2), 35-47.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570). (2565). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง หน้า 1 (1 พฤศจิกายน 2565).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: פרקית הוועדה.
- Central Committee of the Communist Party of China. (2025). Recommendations of the Central Committee of the Communist Party of China for Formulating the 15th Five-Year Plan for National Economic and Social Development. Retrieved February 27, 2026, from <https://en.theorychina.org.cn/c/2025-10-29/1534735.shtml>

- Coyle, D. et al. (2010). CLIL: Content and language integrated learning. Cambridge: Cambridge University Press.
- International Labour Organization. (2021). skills for a greener future: a global view. Retrieved February 27, 2026, from <https://shorturl.asia/A6lmw>
- Kolb, D. A. (1984). Experiential learning: Experience as the source of learning and development. New Jersey: Prentice-Hall.
- Spady, W. G. (1994). Outcome-Based Education: Critical Issues and Answers. Arlington, VA: American Association of School Administrators. Retrieved March 13, 2026, from <https://shorturl.asia/19Msb>
- Wenger, E. (1998). Communities of practice: learning as a social system. Cambridge: Cambridge University Press.
- World Economic Forum. (2023). future of jobs report 2023. Geneva: WEF.